

Hoogbegaafd zijn.

In de vakken staat informatie die het onderwerp als het ware illustreert.

In de grijze vakken ook, maar dat zijn citaten van anderen.

Inleiding

Het belangrijkste kenmerk van hoogbegaafdheid:

“Onbegrip bij anderen”.

Met als vervolg één van de volgende woorden:

“Albert Einstein, Mozart, Leonardo da Vinci.”

Het kind op de rand van de zandbak vertoont meer overeenkomsten met Einstein dan de juf ooit zal vermoeden

Het meisje op de rand van de zandbak moet nog drie worden. Ze bekijkt de mensen om zich heen en legt heel wat herhaalde observaties vast van menselijk gedrag. Ze ziet haar vriendinnetje bevlogen spelen met zand, in haar eentje, naast enkele anderen, ook in hun eentje, samen met zand, naast elkaar alleen.

Ze ziet zichzelf, ook alleen, ze gaat meer ‘samen’ zitten op de rand van de zandbak en kijkt en luistert. Haar hersenen werken voluit en leggen veel ‘ervaringen’ vast voor later.

Een ander kind gooit zand naar haar. Ze weet dat gooien niet mag en als agressief wordt beschouwd door de grote mensen. Ze gaat iets verder weg op de rand zitten. Haar groepsgenootje gooit weer zand om haar aandacht te trekken. Hij weet uit ervaring dat na zandgooien een kind zich omdraait en naar je kijkt: contact, bingo.

Ze voelt weer zand en weet nu zeker: “Ze mogen me niet.”

Uit: Het sprookje van het lelijke eentje.

En soms heb je aan één blik of één woord genoeg om te weten dat het kind waarmee je praat, zijn leeftijd al voorbij is in wijsheid. Je merkt dat aan de brede visie of het topdown benaderen van de wereld om hem heen.

Een topdowndenker die “Oké.” zegt, zegt veel meer dan dat. Het hele verhaal is ongeveer zo:

“Ja, ik heb alles wat je gezegd hebt gehoord en begrepen. Daar twijfel ik niet meer aan. Daar hoeft jij ook niet aan te twifelen. Ik zal dan ook handelen zoals je wenst dat ik dat zal gaan doen. Voor mij is de kous af en hoeven we hier niet meer verder over te praten. Ik hoop dat je het niet nog een keer vraagt, want dan geef je aan dat je mijn antwoord niet serieus neemt als een antwoord van iemand die jou begrepen heeft. Ja, ik ga er mee akkoord, zonder verdere voorwaarden en zonder afwijkende bedoelingen. Dank je.”

Uit: Topdown leren

Oké?

Arie van Kessel

1. Hoogbegaafd zijn

Als je hoogbegaafd bent, dan heb je niet alleen een goed verstand, maar dan heb je ook een speciale manier van handelen en (topdown)denken.

Je denkt en werkt met andere sprongen dan de andere leerlingen. Je bent creatiever in het bedenken van oplossingen en je bent zelfstandiger in je handelen.

En als je manier van “aanwezig zijn” bij anderen vreemde reacties oplevert, ben je geneigd je gave op een negatieve manier te verstoppen.

Waarschuwing: kenmerken van hoogbegaafdheid zijn alleen maar signalen om aan hoogbegaafdheid te denken.

Positieve kenmerken van hoogbegaafdheid

- Concentratie en taakgerichtheid.
- Leert zichzelf vaak rekenen en lezen.
- Begrijpen en onthouden van moeilijke informatie wanneer geïnteresseerd is.
- Veel lezen en verzamelen van informatie.
- Significant beter presteren op mondelinge overhoringen dan op schriftelijke overhoringen.
- Veel feitenkennis, grote algemene ontwikkeling.
- Creativiteit met levendige verbeelding.
- Ontwikkeling thuis op eigen initiatief van allerlei activiteiten.
- Brede belangstelling en het leuk vinden dingen te onderzoeken.
- Gevoeligheid.

Overige kenmerken van hoogbegaafdheid

- Weinig slapen, ongedurig.
- Zeer alert, zeer gevoelig.
- Snelle ontwikkeling, ontwikkelingsvoorsprong.
- Opvallend taalgebruik.
- Grote leergierigheid, opvallend goed geheugen.
- Vroeg leggen van verbanden, originele ideeën en oplossingen.
- Perfectionisme.

Verbale hoogbegaafdheid

Verbaal heeft betrekking op woorden, woordbetekenis, redeneren in taal en taalsymbool, rekenen is ook redeneren. Het verbale IQ omvat de intelligentie met betrekking tot verbaal aangeboden opdrachten en hangt in hoge mate samen met de prestaties die een kind op school levert.

Performale hoogbegaafdheid

Performaal heeft betrekking op praktisch handelen, oplossen van problemen en deelproblemen, bv wiskunde.

www.termini.nl/docs/termini_hoogbegaafd.pdf

Belangrijk voor hoogbegaafde kinderen

Negatieve kenmerken van hoogbegaafdheid

- Prestaties op school redelijk tot slecht (onderpresteren).
- Huiswerk niet af of slecht gemaakt (motivatie).
- Vaak ontevreden over eigen prestatie (perfectionisme).
- Een hekel hebben aan inprenten (herhalen, rijtjes).
- Vermijden van nieuwe leeractiviteiten uit angst te mislukken (faalangst).
- Mindervaardigheidsgevoelens, wantrouwen of onverschilligheid (negatief zelfbeeld).
- Niet graag meedoen aan groepsactiviteiten, minder populair zijn bij leeftijdsgenootjes.
- Vrienden zoeken onder gelijkgestemden (niet begrepen worden door anders denken).
- Doelen worden te hoog gekozen (zodat falen hieraan geweten kan worden) of te laag gekozen (zodat mislukken voorkomen wordt).
- Snel afgeleid zijn en impulsief.
- Verzet tegen autoriteit.

www.termini.nl/docs/termini_hoogbegaafd.pdf

Hoogintelligent is niet hetzelfde als hoogbegaafd, een kind met een (zeer) hoge intelligentie is niet per definitie hoogbegaafd.

Er zijn kinderen met hoge intelligentie en met een hoge motivatie, maar die niet creatief (scheppend) kunnen omgaan met wat ze leren. Deze kinderen worden “pienter” genoemd.

Er zijn kinderen die hoog intelligent zijn, maar bij wie de motivatie en de creativiteit gedoofd is. Deze kinderen hebben andere mogelijkheden gevonden om te overleven.

Deze kinderen vertonen vaak gedrag dat gaat lijken op een van de volgende ‘handicaps’: ADHD, Asperger, autisme, onaangepast gedrag, gepest worden en depressie. Dat kan allemaal weer leiden naar: onderpresteren, leerproblemen, schoolverzuim en sociaal niet acceptabel gedrag. Als er ook nog beelddenken en hooggevoeligheid in het spel is, komen er weer andere gedragingen om de hoek kijken die weer een eigen ‘sticker’ hebben. Hoogbegaafdheid en dyslexie kan te maken hebben met beelddenken, maar ook met de analysesynthese methodes (zoals Veilig Leren Lezen) die een school hanteert.

Advies

Laat bij vermoede problemen en bij het vermoeden van aanwezige begaafdheid, eerst de WISC 3, of andere gelijkwaardige test doen. Bespreek dat eerst met andere deskundigen. Ga pas de medische test-hoek in als er geen aanknopingspunten zijn gevonden met hoge intelligentie of zoals vaak gezegd wordt: vroege ontwikkeling.

Als je als ouder zelf al overtuigd bent, dan is een test niet meer nodig. Die test kan dan alleen je eigen overtuiging bevestigen. Sommige scholen vragen wel om een getal, maar kunnen daarna alleen maar zeggen: “Oké, je had gelijk.”

Ook zonder test is het mogelijk te zien of een kind topdown functioneert. Ook sommige bureaus hebben het niet nodig, want zij spelen in op wat het kind wel goed kan.

Bij zo’n test wordt de kennis getest en vergeleken met wat er op die leeftijd als gewoon wordt ervaren. Zo wordt de gemeten verstandelijke leeftijd gedeeld door de lijfelijke leeftijd en vermenigvuldigd met 100. Dan krijg je het antwoord van een deling (Quotiënt) die aangeeft hoeveel procent (per honderd) intelligentie aanwezig is ten opzichte van een leeftijdsgenoot.

Een kind van 8 met een IQ van 150 heeft al de vermogens die je ziet bij een gewoon kind van 150% van 8 jaar = 12 jaar.

Een kind van 12 met een IQ van 150 heeft al de vermogens (ook emotioneel, ook sociaal) die je ziet bij een gewoon kind van 150% van 12 jaar = 18 jaar.

Informatie

Boek: “Hoogbegaafd, nou en?”

Zie ook de boekenlijst en de andere informatie op www.HintLimburg.nl

2. Inzicht

Een hoogbegaafd kind heeft een schijnbaar versnelde ontwikkeling doorlopen. Het denkt over zaken die gewoonlijk pas op oudere leeftijd aan bod komen. Het denkt er niet alleen over, het weet er ook heel veel over.

Daarbij komt dat het kind topdown de wereld benadert en dat is net anders dan het Nederlandse onderwijs. Dat benadert de leerstof traditioneel bottom-up.

Bottom-up leren:

Stapje voor stapje, in een van te voren vastgelegde opbouw, door de leerstof geleid worden.

Topdown leren:

Vanuit het hoogst gelegen begrip, alleen als dat nodig is om het begrip te ondersteunen, die onderliggende bouwstenen vullen.

Er zijn scholen die met de kinderen de MindMap oefenen. De MindMap is een vorm van topdown gedachten ordenen. Het komt in de buurt van de specifieke manier van denken van een hoogbegaafde. Een pienter kind, dat is ook een slim kind met een hoog IQ, weet veel, maar benadert de wereld bottom-up.

Belangrijk voor hoogbegaafde kinderen

Een hoogbegaafd, hooggevoelig kind heeft al van heel kleins af aan, inzichten in het sociale en het emotionele spel van de volwassenen om hem heen. Al heel vroeg neemt het kind de sociale en zeker ook de emotionele spelregels waar. En ziet, tot zijn verbazing, dat niet ieder mens trouw is aan deze regels. Het kind ervaart oneerlijkheid. Sommige kinderen weten gewoon wanneer een ouder ja zegt, maar nee denkt. Sommige kinderen “zien” de wrevel in iemands houding, maar horen “lieve woordjes”. Het vertrouwen in sociale rechtvaardigheid zoekt het kind dan niet bij mensen.

Soms vindt een kind vertrouwen bij een lieve juf. Een juf is voor de meeste kinderen “wijzer” dan de moeder. “Wat juf zegt, dat klopt.” En dat klopt ook. Want die juf leert het kind zoveel dingen die het nog niet wist en het blijkt ook allemaal te kloppen. Hier staat echt **hond en 2 plus 3 = 5**, en **met zand gooien mag niet**, dat komt in je haar en in je ogen. De juf vertelt de waarheid, altijd. Zij is knap.

Totdat de juf zegt: “Deze puzzel mag jij maken.” Onbegrijpelijk, de juf heeft gisteren nog gezien dat ze het in haar eentje kon maken. En de juf zag Jantje zand naar haar gooien. Ze zei er niets van. En later werd ze boos op haar omdat ze niet naast Jantje wilde zitten. Stomme juf!

Maar het meeste gaat om gedrag dat kinderen zien en ervaren in hun directe omgeving, vooral thuis.

De conclusies die zij als ‘onervaren mensen’ trekken, werken nog jaren door.

Maar gelukkig zijn deze kinderen slim. Ze passen zich aan. De slimste en de minst geremde kinderen manipuleren hun omgeving zo, dat ze niet opvallen en op ‘gewone’ kinderen lijken. Juist hierin schuilt het gevaar dat de kinderen door hun aanpassing niet ingeschat, benaderd en behandeld worden op het vereiste niveau.

Kinderen die door de thuissituatie, of door de omgeving, soms door een moeilijke leerkracht, hun erkenning niet krijgen, ontwikkelen tegenkrachten. De omgeving zoekt dan een verklaring voor hun gedrag en komen dan uit bij onder andere deze maatschappelijk erkende “stoornissen”:

ADHD, PDD-NOS, autisme, Asperger, onderpresteren, zichzelf wegcijferend gedrag, storend gedrag, opstandigheid, agressiviteit, depressiviteit.

Deze kenmerkende gedragingen zijn echter net een beetje anders, eenvoudig omdat de oorzaak anders is.

Advies

Het volgende advies vraagt om een klein rekensommetje en veel vertrouwen.

rekensommetje:

Een 6-jarige met een IQ van 130 functioneert rationeel als een kind van 130% van 6 = bijna 8.

Een 6-jarige met een IQ van 150 functioneert rationeel als een kind van 150% van 6 = 9.

Een beginnende puber.

Een 12-jarige met een IQ van 130 functioneert rationeel als een kind van 130% van 12 = bijna 16.

Een 12-jarige met een IQ van 150 functioneert rationeel als een kind van 150% van 12 = 18.

Een volgroeide puber.

vertrouwen

Een beetje fors kind van 11 kan in een groep 16 jarigen erkend meedoen. Maar als ze naar huis gaan, dan gaan zij op de brommer en hij op de fiets, zonder vriendinnetje achterop.

Het volgende advies:

Kijk naar je kind met andere “oudere” ogen.

Wat zou er gebeuren als je hem of haar enkele privileges geeft die bij een hogere leeftijd passen?

(Later naar bed, meer zelf beslissen.)

Het is moeilijk om een 11-jarige als 16 jarige te vertrouwen. Het is eveneens als 11-jarige moeilijk “ineens” 16 jaar te worden. Dat heeft enige gewenning nodig. Maar dat gaat vlug.

Informatie

“Pubers, heerlijk.” Hints Copyright 2008, jaargang 4.

3. Evenwicht

Zodra hoogbegaafde kinderen het gezin verlaten, worden ze geconfronteerd met een buitenwereld die totaal anders is dan zij gewend waren. Ze ontmoeten mensen die totaal anders zijn dan zij.

Op de **peuterspeelzaal** begint de eerste harde ontmoeting met leeftijdsgelijken: peuters die veel “kleiner” zijn in hun ontwikkeling dan zijzelf.

De peuterspeelzaalleidster zei: “Wat ben jij snel klaar met verven, zet er nog maar een paar kleurtjes bij.” De leidster zag haar (Nicole) al 5 minuten niets meer doen. De andere peuters waren nog bezig met strepen zetten, de smerbaarheid van verf ontdekken, met de kwast door andere kleuren gaan, verf op de vingers krijgen, kwasten uitspoelen in een pot water, ze waren –en dat was de bedoeling– aan het verkennen hoe verf voelt aan je vingers, op een kwast, op papier en hoe je kleuren kunt veranderen. Nicole had nog schone vingers. Ze wist al hoe verf voelde en dat wilde ze niet weer voelen. Ze had de opdracht van de juf uitgevoerd en de kleuren geplaatst op een voor haar evenwichtige manier.

“Daar zie ik papier, daar zit nog geen verf.” zei de juf aanmoedigend. Mismoedig pakte ze de kwast en plakte twee klodders verf op de aangewezen plaatsen en

..... toen was het haar schilderij niet meer.

En dat stopt niet met de speelzaal, het blijft doorgaan tot je derde baantje.

De kleuterklas is een hindernis, je leert er nog steeds geen rekenen en lezen. Ook groep 3, want de rekenles die je daar krijgt, kende je al. En in groep 5 of in de brugklas. Of soms komt de hindernis pas in de derde klas van het voortgezet onderwijs.

Als je echt nog niet eerder vastliep, dan loop je daar tegen je eigen onvermogen om te studeren. Of op de universiteit, of bij je derde baas. Dan gaat het niet om leeftijd maar om hiërarchie. Beter zijn dan je chef is niet erg, wel voor de chef, en die zorgt dat het wel erg wordt.

En als je daar allemaal goed doorheen bent gerold, zonder remmende problemen, als een zondagskind, dan komt het probleem toch nog: in confrontatie met je eigen kinderen. Hun problemen zijn levensvreemd voor jou als ouder.

Zonder evenwicht ben je gauw uit balans. Het onderwijs is er niet om je evenwichtskunstenaar te maken, maar om je de elementaire kennis en vaardigheden te leren: bottom-up.

En dat is voor de hoogbegaafde, snelbegrijpende topdowndenker een haast niet te begrijpen manier van leren.

Belangrijk voor hoogbegaafde kinderen

Belangrijk is:

Iemand tegenkomen die ziet wie je bent. Niet gek. Niet ongewoon. Niet afwijkend. Wel **speciaal**. En dan mag dat gerust op een gekke, ongewone, afwijkende manier.

“Hij heeft geboft.” zei de moeder, “Het klikt met de juf.”

Inderdaad, dat is boffen. Dat gebeurt hoogstens één op de vijf keer. Maar dan is er wel een stralend kind en een tevreden meedenkende leerkracht.

“Ik heb mijn oude Bram weer terug.” zei de moeder, na 3 weken Leonardoschool. Maar ook daar is niet altijd elke minuut een uitdaging. Dat hoeft ook niet, want die taak ligt ook thuis.

Een peuter van drie en een half wil niet meer naar de peuterspeelzaal en heeft elke keer ‘buikpijn’ en laat moeder haar naar de auto sleuren. Weerstand, op verschillende manieren duidelijk gemaakt, behalve de volwassen verbale vorm: “Mama, ik ...”

Toen iemand moeder duidelijk maakte wat haar kind niet zei, maar wel wilde zeggen, kon moeder reageren: “Schatje, luister, je gaat niet naar de speelzaal om te leren rekenen en lezen, maar om te leren spelen met andere kinderen.” Daarna ging het kind elke keer goedgehumt naar de speelzaal.

Een half jaar later moet ze naar de basisschool en ook daar zal ze de eerste twee jaar geen lezen en rekenen op haar niveau krijgen. De Cito-toets bewees dat ze twee jaar voorliep op haar klasgenoten.

Kinderen proberen soms zelf om evenwicht te creëren. De moeder zei: “Maar thuis kan ze wel tekenen en u zegt dat ze op school alleen maar krabbeltekeningen maakt?” Het kind heeft zich aangepast aan haar omgeving, de moeder wordt niet geloofd en als één van die ouders gezien die hun kind ophemelt.

Een meisje uit groep 5 scoorde precies AVI 7 met lezen. Toen ze echter door de (niet-klasse)leerkracht werd uitgedaagd, scoorde ze twee niveaus hoger. Dat stopte abrupt toen iemand anders de testruimte inkwam. Onderpresteren heet dat. Het meisje paste zich aan aan wat van haar verwacht werd.

Moeder belt de juf: “Ze komt thuis en zegt dat ze drie fout heeft, dat kan niet want we hebben ontzettend geoefend.” Jufs verbaasde reactie: “Ik heb de repetitie nog niet nagekeken, ik bel u zo terug.” Dat deed ze, nog verbaasder: “Inderdaad, drie fout.”

Een jongen van 12 gaat ‘eindelijk’ naar het voortgezet onderwijs, want daar gebeurt het. Niet dus, acht jaar voor niets zichzelf onderdrukt. Ze zijn thuis verbaasd: zijn karakter is zomaar aan het veranderen. “Waar is die lieve jongen gebleven?”.

Klas 3 VWO, ineens stagneert het leren, ze wil van school af. Nu pas kan ze niet meer bouwen op alleen maar haar geheugen. Ze krijgt te veel stof en moet nu zelf gaan opzoeken, studeren heet dat. Dat was nooit nodig en dus nu ongeoefend. Faalangst slaat toe.

Advies

Als er thuis problemen zijn, niet over school of het werk, maar onderling, dan is het voor een hoogbegaafd kind moeilijk zijn richting te bepalen.

“Mijn moeder is de enige op de wereld die ik vertrouw. Niemand anders is te vertrouwen. Ze laten ons allemaal in de steek. Ik wil nooit meer de naam van mijn vader dragen. Zo heet ik niet. Verander die naam in het dossier.

En nou vertrouw ik mijn moeder ook niet meer.”

Dat was het laatste dat hij tegen mij zei, in vertrouwen.

Vertrouw je kind, geef het vertrouwen en praat er samen over, ook als het (weer) niet lukte. Erken zijn of haar bijzonderheid, ook al herken je het (nog) niet bij jezelf.

Probeer op school de leiding te overtuigen van de ontwikkelingsvoorsprong. Gebruik daarbij de toetsen die de school zelf afneemt. Laat je, indien nodig, begeleiden. Probeer een speciaal arrangement voor je kind te regelen. De Leonardoschool biedt een alternatief, maar is nog niet overal aanwezig en is niet altijd op volle bekwaamheid.

Probeer de bedrijfsleiding te overtuigen van je vaardigheden, gebruik de opmerkingen van je chef. Probeer een speciale positie te verkrijgen, zonder loonsverhoging, want daar gaat het niet om.

Informatie

“Codes” Rob Brunia

4. Gelijken

Het gezin is hier in eerste plaats het beste plekje. Door het kind competent te verklaren en door daar dan ook naar te handelen, zal het kind in evenwicht komen.

Binnen het gezin kan veel, maar wel binnen de grenzen van de hiërarchie van het gezin. De jongste blijft de jongste met de minste rechten (dezelfde rechten als die andere kinderen hadden op die leeftijd).

Het inschakelen van een bureau kan ook. Sociale vaardigheidstraining is goed **als** deze gericht is op het “bespelen” van de buitenwereld en niet gericht is op “aanpassing aan de buitenwereld”.

Hulp van buiten is alleen zinvol als dat gebeurt op basis van vermeende hoogbegaafdheid. Elke andere reden is schadelijk in zijn uitwerking.

Zelfs dyslexie hoeft bij hoogbegaafden geen dyslexie te zijn, meestal is het een “verkeerd aanleren” geweest. Deze vorm van dyslexie kan na drie weken elke dag 5 minuten trainen weg zijn.

Kortom: alle vormen van verwrongen gedrag kunnen bij een hoogbegaafde zeer snel recht gezet worden.

Het probleem in de kleuterklas is dat er geen gelijken zijn. Een minder ervaren kleuterjuf zal al heel gauw concluderen dat het kind nog niet sociaal genoeg is. Dikwijls volgt er het advies om nog langer te kleuteren. Dat is fout, want het kind is sociaal wel vaardig, veel vaardiger dan zelfs de kinderen uit zijn volgende groep. De ouders merken dat thuis, mits ze er op letten, aan de manier van spelen met vriendjes, neefjes en nichtjes.

Het is voor deze kinderen heel belangrijk om één goede vriend te hebben. Een groep van drie kan al te veel verschillen opleveren en dat werkt niet. Als het wel werkt, dan heb je een hele hechte groep. Je ziet in de Amerikaanse films dat de rol van de nerds veranderde van zonderlinge enkelingen tot een groepje zonderlinge redders van de maatschappij.

De saaie nerd stond bij het hek en keek naar de spelende kinderen. Ze stoeiden, renden en raakten elkaar veelvuldig aan. Dat zag je hem nooit doen.

Een andere saaie nerd was meestal alleen op zijn kamer en verkende de virtuele wereld. Zeer behendig manipuleerde hij zich door allerlei hoog emotionele zaken (agressie, tactiek, winnen, verliezen, doorzetten, opnieuw beginnen, weer opnieuw beginnen, structuren zien, structuren achter de structuren zien) Maar een balletje trappen zat er niet in.

Twee saaie nerds, zonder toeschouwers die alleen al door hun aanwezigheid om bepaalde acties vragen, werkten samen aan een bouwwerk. Daarna renden ze naar buiten, stoeiden ze samen en speelden een groot schijngevecht met verborgen tactieken en hopeloze behendigheid.

De voetbalclub is alleen belangrijk als het klikt met één of meer andere spelers. Contactsport met gelijken levert geen probleem op, wel met ongelijken.

Dit verhaal is een schoolvoorbeeld van “erkend worden als gelijke”.

Voor mij blijft het in de herinnering bij als het Internationaal “Knuffel” Schaaktoernooi 2008. Naast Friso Nijboer en heel wat buitenlandse grootmeesters liep er een 9-jarig jongetje met een knuffel in de zaal. Hij speelde zelfs partijen van rond de twee en half uur. Het was zo gewoon, zo normaal! Iedere senior, er waren drie kinderen onder de twaalf, ging serieus de partij aan. Gelijkwaardig, niets aan de hand, meer nog oppassen voor zo'n kleintje als die hier al rond loopt. Mijn zoon zei me: “Heb je dat gezien mam, dat jongetje heeft zijn knuffel mee als mascotte, dat helpt vast!”

moeder Roos

Ook voor volwassenen geldt dit. Zij merken het onmiddellijk als een ander op hetzelfde niveau praat, denkt en handelt. Sommige hoogbegaafde personen hebben een eenzaam leven achter de rug. Zij ervaren zo'n ontmoeting bijna als een lotgenotengespreksgroep, als 'thuiskomen'.

Belangrijk voor hoogbegaafde kinderen

Vergeet de kreet: **“Hij heeft geen vrienden!”**

Eén vriend is soms meer dan genoeg. Met zijn tweeën floreren ze samen.

Bij drie kan het moeilijk worden, dan is er soms onenigheid over de te maken keuzes.

Eén goede vriend is beter dan een ~~vele~~ vreemde groep.

Advies

Probeer naast de verplichtingen zonder gelijken, een moment te creëren waarin het kind “gelijken” ontmoet. Bij elkaar buurten of bij elkaar spelen kan al een rustmoment geven. Gelijken zijn er altijd te vinden, raadpleeg de ledenlijst van Hint en zoek naar leden met kinderen in de buurt.

Het volgende advies telt alleen als er meerdere kinderen in het gezin zijn:

Kijk naar de manier waarop de kinderen met elkaar omgaan. Als er strijd is, dan weet je al één ding heel zeker: veel problemen op school en in de omgeving vinden in deze nooit te winnen strijd, hun oorzaak. Leer dan samen wat de rol is van de oudste en de jongste en bevestig dat in het oudergedrag.

Is er maar één kind, kijk dan of je met je kind veel moet strijden, bekvechten, steeds herhalen van opdrachten. Dan erkent het kind je ouderschap niet volledig en erken jij niet dat hij **de rest van zijn leven KIND van jou is**.

Ook al mag hij zelfstandig zijn en mag hij aangeven wat zijn wil en gevoelens zijn, bij beslissingen ben jij de ouder en dat wil het kind ook. De strijd gaat niet om zeggenschap, maar om het bepalen van jouw grenzen, zijn grenzen. Een **Moeder-dochter**relatie is prima, maar een **vriendinnen**relatie niet.

Een familieopstelling is een methode om meer duidelijkheid te krijgen in steeds terugkerende problemen. Uitgangspunt hierbij is dat de familie van herkomst een belangrijke rol kan spelen in relatie tot het (onbewust) aannemen van een bepaald gedragspatroon.

Door te werken met familieopstellingen kunnen deze onderliggende oorzaken, ook wel verstrengelingen genoemd, zichtbaar worden gemaakt. Daardoor kan iedereen weer zijn of haar oorspronkelijke plaats in de familie innemen en kan de liefde opnieuw stromen.

In principe kan je alles opstellen. Dat hoeft niet altijd betrekking te hebben op jouw gezin of familie. Je kan ook een opstelling doen over hardnekkige problemen met bijvoorbeeld je gedrag, je relatie, je werk, je kind, maar ook thema's als rouw, schuld, de dood, het levensdoel en belemmerende overtuigingen lenen zich goed voor een opstelling.

www.agnesgiesberger.nl

Informatie

“Psychologische wereld” Rob Brunia

Voorbeeld van een mogelijkheid: www.agnesgiesberger.nl

5. Het kind zelf

IK WIL, IK WIL...

Wat willen ze eigenlijk? Ze willen zo veel. Ze willen zoveel onmogelijke dingen. Ze willen in elk geval begrepen worden, grip krijgen op henzelf en anderen.

Zomaar een rijtje woorden:

Verkennen, kennen, herkennen, erkennen, erkend worden, bekennen, bekend zijn, verkennen.

Staan ze in de goede volgorde? De basis voor een bijna filosofisch gesprek dat gaat over het IK van het kind. Voer dat gesprek gerust en je leert veel van je zelf en je kind.

Wat doe je met het volgende advies? Het klinkt aardig maar.....

Behandel die 16-jarige in het kinderlijf van 12 jaar als een 16-jarige. Geen brommer, want de buitenwereld blijft een realiteit, maar op 'eigen terrein' wel.

Laat de driejarige dochter gerust dat kopje hete thee brengen, blijf in de buurt om te beschermen, zonder dat ze dat merkt. Want ze is erg sociaal: ze begrijpt onmiddellijk dat je haar alleen met woorden competent verklaarde. Maak geen enkel punt van ongelukjes, zelfs niet van een gebroken been. Weiger echter ook kinderachtig gedrag, want dat is alleen maar manipuleren, altijd!

In het onderstaande schema staan de woorden wel op de goede plaats. Maar ook nu weer: Het klinkt aardig, dat zou best zo kunnen zijn, maar....

Dit schema is gebaseerd op A. Judith; 1997; Handboek psychologie; blz. 21 (Reader Psychologie deel 2)

peuter-----peuter groep 1- 2- 3-4 groep 5- 6- 7-8 Na V.O.

Ontwikkelings- fase	Baarmoeder tot 1 jaar	half jaar tot 2 jaar	1,5 tot 4 jaar	4 tot 7 jaar	7 tot 12 jaar	adolescentie	het hele leven
gerichtheid op het zelf	zelfbehoud	zelf- voldoening	zelfbepaling	zelf- acceptatie	zelf- expressie	zelf- bespiegeling	zelfkennis
belangrijkste levensgebied	overleving	seksualiteit, emoties	macht, wil	relaties liefde	communicatie	intuïtie, verbeeldings- kracht	bewustzijn
rechten	om er te zijn	om te voelen, te willen	om te handelen	om te beminnen en bemind te worden	om te spreken en gehoord te worden	om te zien	om te weten
identiteit	fysieke identiteit	emotionele identiteit	ego identiteit	sociale identiteit	creatieve identiteit	archetypische identiteit	universele identiteit
demon	angst	schuld	schaamte	verdriet	leugens	illusie	gehechtheid
doelen	stabiliteit, gezondheid, vertrouwen	soepelheid, lust, gevoel	spontaniteit, wilskracht, eigenwaarde	evenwicht, mededogen, zelfaccepta- tie, goede relaties	communicatie, creativiteit, weerklink	nauwkeurige interpretaties, verbeeldings- kracht	wijsheid, kennis, bewustzijn

Belangrijk voor hoogbegaafde kinderen

Maar denk eens aan het IQ-getal: 150 betekent 1,50 keer je 'lijf'tijd. Dat gegeven plaatsen we bij het schema.

In de bovenste rij is de terugvertaling naar de 'leef'tijd van een hoogbegaafd kind geplaatst.

De conclusies die je nu kunt trekken, lijken onwaarschijnlijk, maar ze verklaren naar grote waarschijnlijkheid juist het zo anders dan verwachte gedrag.

Duidelijk te zien is dat ze in elk geval al één hele ontwikkelingsfase verder zijn.

peuter-----peuter kleuter groep 1-2-3-4-5

Na brugklas

Na V.O.

Ontwikkelingsfase	Bij de geboorte	tot 1 jaar	1 tot 2,5 jaar	2,5 tot 4,5 jaar	4,5 tot 8 jaar	vanaf 14 jaar	vanaf 18 jaar
Ontwikkelingsfase	Baarmoeder tot 1 jaar	half jaar tot 2 jaar	1,5 tot 4 jaar	4 tot 7 jaar	7 tot 12 jaar	adolescentie	het hele leven
gerichtheid op het zelf	zelfbehoud	zelf-voldoening	zelfbepaling	zelf-acceptatie	zelf-expressie	zelf-bespiegeling	zelfkennis
belangrijkste levensgebied	overleving	seksualiteit, emoties	macht, wil	relaties liefde	communicatie	intuïtie, verbeeldingskracht	bewustzijn
rechten	om er te zijn	om te voelen, te willen	om te handelen	om te beminnen en bemind te worden	om te spreken en gehoord te worden	om te zien	om te weten
identiteit	fysieke identiteit	emotionele identiteit	ego identiteit	sociale identiteit	creatieve identiteit	archetypische identiteit	universele identiteit
demon	angst	schuld	schaamte	verdriet	leugens	illusie	gehechtheid
doelen	stabiliteit, gezondheid, vertrouwen	soepelheid, lust, gevoel	spontaniteit, wilskracht, eigenwaarde	evenwicht, mededogen, zelfacceptatie, goede relaties	communicatie, creativiteit, weerklank	naauwkeurige interpretaties, verbeeldingskracht	wijsheid, kennis, bewustzijn

Advies

Ook deze kinderen hebben behoefte aan bevestiging van henzelf. Die krijgen ze, soms, binnen het gezin, maar zeker ook van gelijken, van 'peers'. Het 'spelen' met gelijkgeaarde kinderen is heel belangrijk. Heel belangrijk blijft dat de eigen familie dit kind erkent als één-van-hen.

De erfelijkheid van deze talenten, deze potenties, deze kwaliteiten, deze capaciteiten, deze gave behoeft geen discussie meer.

Informatie

De verschillende belangenverenigingen bieden ieder hun eigen informatie aan.

Door ondervinding ontdek je vanzelf welke 'kleur' jou het meest aanspreekt.

www.hoogbegaafdvlaanderen.be heeft meestal heel algemene informatie. Vaak vind je daar voldoende aanknopingspunten naar meer specifieke 'allereerste' informatie.

